Classe teòrica 10

Pablo Rychter – pablo.rychter@uv.es

1. Què és el determinisme?

- Una tesi sobre com són les lleis de la naturalesa. Si les lleis són deterministes, aleshores, conjuntament amb el passat, determinen un únic futur.

- Quina de les dues situacions existeix realment? Qüestió empírica...
- Quin és l'abast de les lleis?
  - Total, amb la pressuposició del fisicisme: tot en el nostre món és (o està fet de coses que són) en última instància de naturalesa física i està governat per lleis físiques.

2. El debat sobre el lliure albir

- (A) Algunes de les nostres decisions i accions són lliures.
- (B) El determinisme és vertader: totes les nostres decisions i accions estan predeterminades.

- Poden (A) i (B) ser totes dues vertaderes?
  - No. Incompatibilisme
    1. Libertarianisme: som lliures i, *per tant*, el determinisme no és vertader.
    2. Determinisme dur: el determinisme és vertader i, en conseqüència, no som lliures.
  2. Sí. Compatibilisme
     1. Són (A) i (B) de fet vertaderes?
        1. Sí. Determinisme suau.
        2. No. Altres tipus de compatibilisme

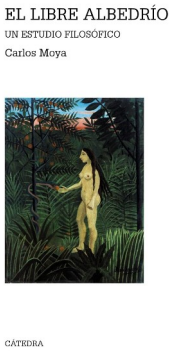

3. L'argument de la conseqüència en favor de l'incompatibilisme.

- Si el determinisme és vertader, tot el que fem (o decidim) és una *conseqüència* inevitable dels fets sobre el passat i les lleis de la naturalesa. Però ni el passat ni les lleis de la naturalesa depenen de nosaltres. És a dir, no tenim cap ingerència en cap dels dos factors que determinen completament les nostres accions i decisions. Per tant, si el determinisme és vertader, mai no som lliures.

4. La resposta de Lewis.

- He abaixat la mà, però *podia* no haver abaixat la mà. Si ho haguera fet, les lleis naturals hagueren estat unes altres. Això no vol dir que jo puga fer una cosa contrària a les lleis de la natura, sinó més aviat que quines siguen les lleis depèn en part de mi.

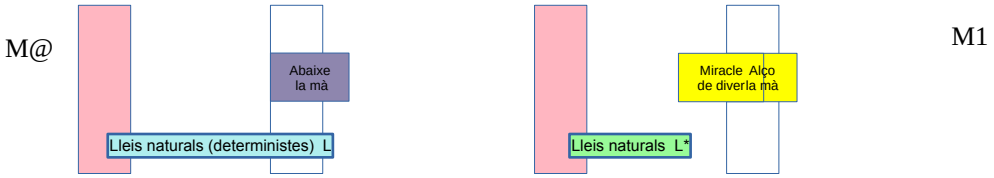

- Les lleis naturals (deterministes o no) són un resultat de la història del nostre món alhora que el seu determinant.
  - Les lleis *sobrevenen* sobre la distribució de propietats qualitatives en el nostre món.

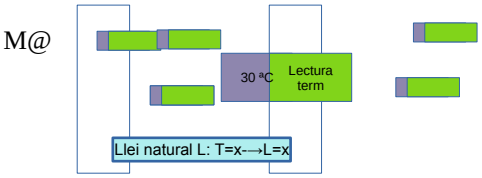

Classe teòrica 11

Pablo Rychter – pablo.rychter@uv.es

1. El problema de la veritat <u>en</u> la ficció

(a) Sherlock Holmes vivia en el 22-1b de Baker Street.
(b) Sherlock Holmes vivia a París.

- La diferència intuïtiva entre 1 i 1 s'explica si les considerem versions abreujades de:

(c) En les històries de SH, Sherlock Holmes vivia en el 22-1b de Baker Street.
(d) En les històries de SH, Sherlock Holmes vivia a París.

- Però com hem d'entendre 1 i 1? Què vol dir «en les històries de SH»?
- «Our remaining task is to see what may be said about the analysis of the operators "In such-and-such-fiction"».

2. El problema de la veritat <u>sobre</u> la ficció

(e) Sherlock Holmes és un personatge creat per Conan Doyle.
(f) Sherlock Holmes és més famós que Don Isidro Parodi.
(g) Sherlock Holmes no existeix realment.

- Aquestes oracions semblen expressar veritats, però no si les prefixem amb «en les històries de SH».
- Lewis no pretén tractar aquest problema:
  - «I shall have nothing to say about the proper treatment of these sentences... »

3. El problema de l'ús *fictiu* del llenguatge (*storytelling*)

- Què és el que fa Conan Doyle quan escriu 1?
  - No el mateix que nosaltres quan proferim 1... L'acte d' *storytelling* per part de Doyle no és equivalent a una asseveració de 1.
  - De fet no és cap asseveració... és ficció!
    - Lewis: l'acte de Doyle és una mena de simulacre d'asseveració (*pretense*). (Searle)
      - «Storytelling is pretense. The storyteller <u>purports to be telling the truth</u> about matters whereof he has knowledge»
    - Lewis en el *postscript*: és un moviment en un joc de *make believe* (Walton)
- Quin és el significat de 'SH' quan Doyle el fa servir? No hi ha referent... o sí?

4. Realisme sobre personatges de ficció:

- Versió 1: SH existeix, és una entitat abstracta creada per Conan Doyle. Doyle ha creat una *obra literària*, i també els *personatges ficticis* que hi intervenen.
  - Aquesta versió és la més comuna i la que Lewis anomena '*Meinongnianisme*'. (Kripke, Salmon, van Inwagen, Thomasson)
- Versió 2: SH no existeix però *és*, o *subsisteix*. L'àmbit de l'ésser va més enllà de l'existència.
  - (Neo-Meignonianisme: Priest, el senyor Y)
- El realisme funciona bé per a explicar la veritat d' 1 i 1 (veritat *sobre* la ficció), però malament per a 1 (veritat *en* la ficció). Per a això últim cal una explicació alternativa.
  - «It would be nice if we could take such descriptions of fictional characters at their face value, ascribing to them the same subject-predicate form as parallel descriptions of real-life characters (…) The way of the Meinongian is hard, and this paper I shall explore a simpler alternative»

- Tampoc permet resoldre el problema de l'ús fictiu del llenguatge: no sembla que Doyle faça *referència* al personatge fictici. I si ho fa... què és el que diu d'ell?
- Finalment, el realisme també és insuficient per a l'aparent veritat de 1.

- Tot això no vol dir que el realisme siga fals, sinó que la seua acceptació no basta per a explicar tot el que cal.

5. Lewis sobre la veritat en la ficció

- 'En la ficció *f p*': p és veritat en tots els mons *d'un determinat tipus*. Però quin tipus?
- **Anàlisi -1:** els mons en qüestió són aquells en què la trama de la ficció «is enacted»
  - ***Problema 1***: circularitat. Per a determinar en quins mons on la ficció «is enacted», necessitem establir què és veritat en la ficció
  - ***Problema 2***: objecció de Kripke.

Classe teòrica 12

Pablo Rychter – pablo.rychter@uv.es

1. Lewis sobre la veritat en la ficció

[2.] Our remaining task is to see what may be said about the analysis of the operators "In such-and-such fiction ..." (…) an operator of relative necessity, an intensional operator that may be analyzed as a restricted universal quantifier over possible worlds. So we might proceed as follows: a prefixed sentence "In fiction F, φ" is true (or, as we shall also say, φ is true in the fiction F iff φ is true at every possible world in a certain set, this set being somehow determined by the fiction F.

És necessari que 2+2=4.

1. En tots els mons possibles 2+2=4.

2.[4.] És nomològicament necessari que la fricció produïsca calor.

1. En tots els mons governats per lleis semblants a les nostres, la fricció produeix calor.

3.[5.] És tecnològicament necessari que tardem més de mitja hora a arribar a Barcelona per carretera.

1. En tots els mons amb la tecnologia que tenim nosaltres, tardem més de mitja hora...

4.[6.] En la ficció *Núria i el burro*, els burros tenen quatre potes.

1. En tots els mons del tipus X, els burros tenen quatre potes.

5.[7.] En la ficció *Els contes de Sherlock Holmes*, Sherlock Holmes viu a Baker Street.

1. En tots els mons del tipus Y, SH viu en Baker Street.

- Com es delimiten els tipus X i Y? Quins són els mons que determinen què és veritat en una ficció?

- **Anàlisi -1:** els mons que determinen què és veritat en una ficció són aquells en què la trama de la ficció es realitza («*is enacted*»).
  - "where a course of events takes place that matches the story".
  - És a dir, considerem tots els mons en els quals passen coses com les narrades a *Núria i el burro*. Si en tots aquests mons els burros tenen quatre potes, és veritat a *Núria i el burro* que els burros tenen quatre potes.

  - ***Problema 1***: circularitat. Per a determinar quins són els mons on la trama de la ficció es desenvolupa, necessitem establir què és veritat en la ficció.
  - ***Problema 2***: objecció de Kripke:
    - P1. Sense que l'autor ho sàpiga, per casualitat, hi ha realment a Meliana una xica que es diu 'Núria' i que té un burro. (Suposició)
    - P2. El món actual és un món en què la trama de la ficció es realitza. (Per P1)
    - P3. En *Núria i el burro*, 'Núria' és el nom d'una xica que viu a Meliana.
    - P4. En el món actual, 'Núria' (tal com s'empra a *Núria i el burro*) no és el nom d'una xica que viu a Meliana.
    - P5. Hi ha una cosa (que 'Núria' és el nom d'una xica que viu a Meliana) que és veritat a *Núria i el burro*, però no en un dels mons en els quals la trama de la ficció es realitza. (per P2-P4).
    - C: L'anàlisi -1 és fals (Per P5)

- **Anàlisi 0:** els mons que determinen què és veritat en una ficció són aquells *en què la història es conta com a fet conegut i no com a ficció*.
  - És a dir, considerem tots els mons en els quals passen coses com les narrades en *Núria i el burro*, però, a més, aquestes són *conegudes* pel narrador, qui les narra com a crònica

real i no com a ficció. Si en tots aquests mons els burros tenen quatre potes, és veritat a *Núria i el burro* que els burros tenen quatre potes.

- ***Problema***: aquesta anàlisi ens dona *més mons del que toca*, i fa més difícil del que toca que una proposició siga veritat en tots ells i, per tant, en la ficció.

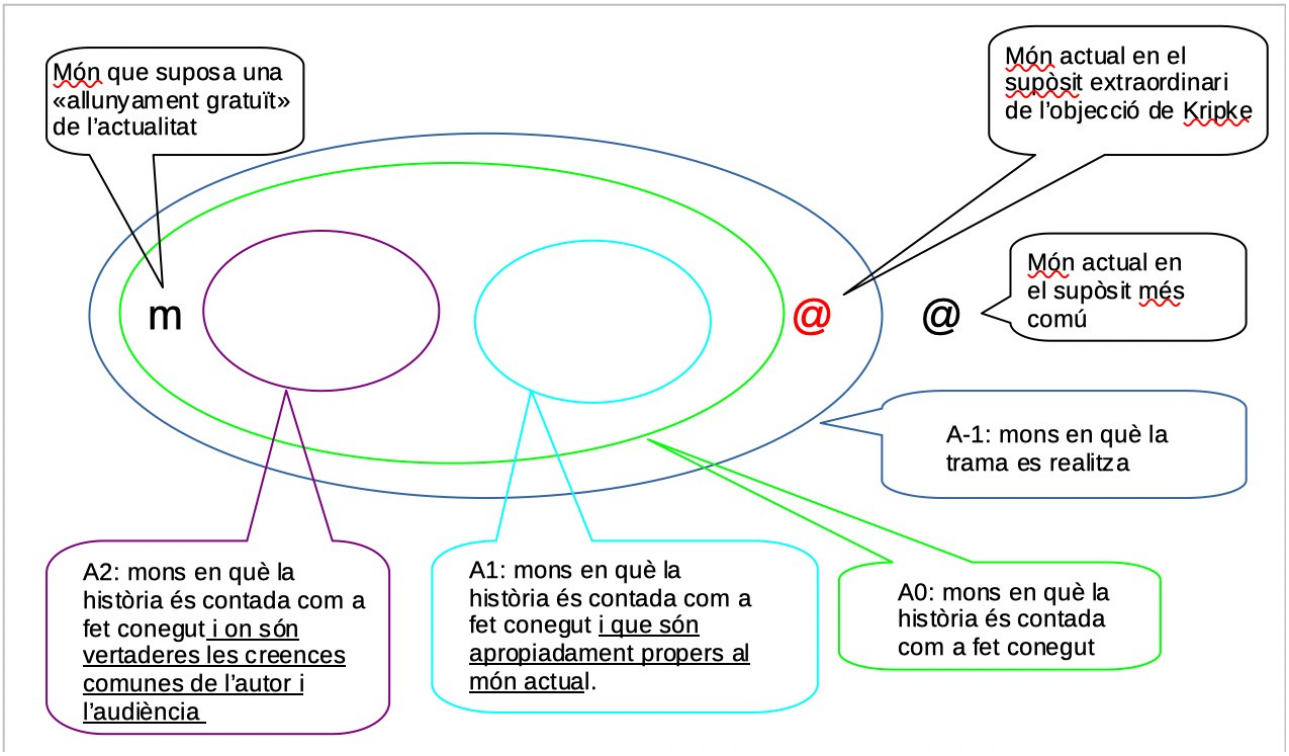

A *Núria i el burro*, els burros tenen quatre potes

(a) A *Les històries de SH*, Holmes viu més prop de l'estació de Paddington que de l'estació de Waterloo

- Intuïtivament 2 i 2 són vertaderes, tot i que el text no diga res sobre el nombre de potes dels burros, ni sobre la localització de les dues estacions. Això és perquè en llegir el text, traslladem a la història tot el que sabem sobre la geografia de Londres i un munt d'altres coses (com que els burros tenen quatre potes, que Holmes no tenia un tercer nariu, etc....) que no estan explícitament dites. «Background against which we read fiction»
- Però hi ha un món en què Núria i el burro és contat com a fet conegut i en el qual els burros tenen cinc potes. Per tant, 2 és falsa segons l'anàlisi 0.
- També hi ha un món on les històries de SH són contades com a fet conegut i en què la geografia de Londres és diferent de com sabem que és. Per tant, 2 és falsa segon l'anàlisi 0.
- Com resolem aquest problema? Com hem d'esmenar l'anàlisi 0 per a arribar a l'anàlisi més satisfactori 1
  - You've heard it all before.

- **Anàlisi 1:** els mons que determinen què és veritat en la ficció són aquells en què la història es conta com a fet conegut i no com a ficció i que són apropiadament pareguts al món actual. És veritat en la ficció això que *seria* veritat si la ficció *fora* contada com a fet conegut
  - A *Núria i el burro* és veritat que els burros tenen quatre potes si i sols si ...
    - Si *Núria i el burro* fora contada com a fet conegut, seria veritat que els burros tenen quatre potes. És a dir, si...

- En els mons possibles més pròxims a l'actual en què *Núria i el burro* és contada com a fet conegut, els burros tenen quatre potes

- **Problema:**
  (b) En les *Històries de Sherlock Holmes* és veritat que el 2020 hi hauria una pandèmia
  (c) En *Antígona*, és veritat que res pot viatjar més ràpid que la llum
    - En els mons possibles més pròxims a l'actual en què *Les històries de SH* són contades com a fet conegut, el 2020 hi ha una pandèmia.
- **Anàlisi 2:** Els mons que determinen què es veritat en la ficció són aquells en què la història es conta com a fet conegut i no com a ficció i en què són vertaderes les creences comunes en la comunitat d'origen.